

Nr 227

Av herr Jansson, Axel, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid arbetarskyddsstyrelsen.

Arbetarskyddsstyrelsen har i sina anslagsäskanden för styrelsen och yrkesinspektionen för budgetåren 1954/55 och 1955/56 upptagit lönereregleringar för bl. a. ett antal tjänstemän inom norra och södra¹ skogsyrkesinspektionsdistriktet — befattningshavarna i det södra distriktet utgöra samtidigt personal inom arbetarskyddsstyrelsens skogsavdelning. Av årets statsverksproposition framgår (V ht s. 222), att departementschefen icke kunnat biträda arbetarskyddsstyrelsens ifrågavarande förslag, enär några ingrepp i vare sig arbetarskyddsstyrelsens eller yrkesinspektionens organisation icke borde ske med hänsyn till den pågående översynen genom tillkallade sakkunniga av arbetarskyddsstyrelsens och yrkesinspektionens organisation och verksamhet och detta utredningsarbete ej beräknades vara slutfört i sådan tid, att förslag i ämnet kunde föreläggas 1955 års riksdag.

Beträffande två slag av befattningar vid skogsyrkesinspektionen — befattningen som assistent i norra distriktet och de båda konsulenttjänsterna, en i vardera distriktet — är emellertid läget f. n. sådant, att befattningarna befaras icke kunna tillsättas med kompetenta befattningshavare med mindre lönefrågorna inom en snar framtid erhålla en tillfredsställande lösning.

Angeläget är att även skogsyrkesunderinspektörernas lönefråga snarast omprövas, enär den ene skogsyrkesunderinspektören i norra distriktet åtnjuter ett års tjänstledighet för att uppehålla högre avlönad tjänst hos ett större skogsbolag och den andre söker annan tjänst med bättre löneförmåner. Lösningen av denna fråga synes emellertid böra ske i samband med ordnandet av lönefrågan för underinspektörerna inom den allmänna yrkesinspektionen.

Ovannämnda assistentbefattning, som inrättades i och med tillkomsten år 1949 av norra skogsyrkesinspektionsdistriktet, placerades då i Cg 23, ehuru densamma av 1938 års arbetarskyddskommitté föreslogs placerad i A 24, motsvarande nuvarande lönegrad Ca 27, och av statskontoret i A 21 (Ca 24). Resultatet blev såsom kunde förväntas, att på grund av den alltför låga löneplaceringen kompetenta sökande ej kunnat erhållas. Under den tid av 72 månader, som norra skogsyrkesinspektionsdistriktet ägt be-

¹ Norra distriktet omfattar de fyra nordligaste länen
Södra distriktet omfattar övriga län

stånd, har assistentbefattningen varit besatt med 3 innehavare — vilka emellertid ej fyllt de av Kungl. Maj:t föreskrivna nedan nämnda kompetensfordringarna — under sammanlagt endast 39 månader 5 dagar. Att tjänsten under så lång tid ej uppehållits har givetvis inverkat menligt på arbetet inom distriktet. Från och med den 1 augusti 1953 uppehålls tjänsten, som 1952 uppflyttades i lönegrad Ce 25, av en extra befattningshavare — en finsk jägmästare som ej är svensk medborgare — vilken inom kort kommer att lämna befattningen, då han erhållit annan anställning.

Ifrågavarande befattning, för vilken gäller att den ej, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, må besättas med annan sökande än den, som avlagt examen från skogshögskolans jägmästarkurs eller förvärvat däremot svarande utbildning samt under minst tre år utövat sådan verksamhet att han förvärvat praktisk erfarenhet i skogsavverknings-, skogsvårds-, kolnings- samt flottningsförhållanden, har av arbetarskyddsstyrelsen i dess petita för yrkesinspektionen för budgetåret 1955/56 föreslagits ändrad till en förste distriktsinspektörstjänst i lönegrad Ce 27. Som motiv för detta förslag anför styrelsen bl. a. följande: »Assistenten i norra skogsyrkesinspektionsdistriktet åligger att efter uppdrag av skogsyrkesinspektören på eget ansvar utöva tillsynstjänst, att biträda skogsyrkesinspektören vid förrättande av sådan tjänst samt att i erforderlig mån utföra å distriktets expedition förekommande tjänstegöromål. Han är vidare skogsyrkesinspektörens ställföreträdare och utövar vid förfall för denne skogsyrkesinspektörstjänsten. Vid jämförelse med likartade befattningar inom allmänna yrkesinspektionen och specialinspektionen samt inom andra skogliga verk framstår assistentens lönegradsplacering såsom synnerligen oförmånlig.» När ersättare för skogsyrkesinspektören saknats inom distriktet, har tjänsteman vid styrelsens skogsavdelning måst beordras vikariera för skogsyrkesinspektör under dennes semester.

Enligt vad erfarenheten givit vid handen synas även med nyssnämnda löneplacering utsikterna vara små att besätta assistenttjänsten med kompetent innehavare, som beräknas komma att stanna på tjänsten någon längre tid. Med nuvarande organisation av skogsyrkesinspektionen finnas nämligen endast två sluttjänster — en i Ca 33 och en i Ca 31 mot inom domänverket 17 i Ca 37 och hos skogsvårdsstyrelserna 25 i lönegraderna Ca 33—Ca 37 — vilket med rådande otillräckliga tillgång på jägmästare med ifrågavarande kvalifikationer torde i hög grad försvåra rekryteringen inom skogsyrkesinspektionen. Skogsyrkesinspektören i norra distriktet, som på grund av täta tjänstemannaombyten varit nödsakad att i alltför stor utsträckning ägna sig åt utbildning av nyanställda, vilket menligt inverkat på hans verksamhet i övrigt, finner det därför synnerligen angeläget, att assistentbefattningen ombildas till en befattning som biträdande skogsyrkesinspektör med placering i lönegrad Ca 29.

Med hänsyn till de arbetsuppgifter, som åvila ifrågavarande befattnings-

havare, och de speciella personliga egenskaper, som fordras för ett framgångsrikt bedrivande av arbete inom yrkesinspektionen tala starka skäl för detta förslag. Med en sådan löneplacering skulle ifrågavarande befattningshavare bliva likställd med förste byråinspektören på skogsavdelningen, som är ställföreträdare för byrådirektören — tillika skogsyrkesinspektör i södra distriktet — och med de förste distriktsingenjörer inom allmänna yrkesinspektionen, som äro yrkesinspektörens ställföreträdare. Framhållas må slutligen att distriktsjägmästare och biträdande länsjägmästare i Norrland numera äro placerade i lönegraderna Ca 30 resp. Ca 31. Hos vattenfallsstyrelsen anställda jägmästare, som äro ställföreträdare för byrådirektör, äro placerade i lönegrad Ce 31.

De ovannämnda två konsulenter inom skogsyrkesinspektionen äro extra tjänstemän, vilka sedan den 1 juli 1952 äro placerade i lönegraden Cg 20. Konsulent åligger att verka för förbättrad mathållning och hygien bland skogs- och flottningsarbetarna, att ordna, leda och förestå utbildningskurser för hushållerskor i gemensamma skogsarbetarhushåll (kockor), att vid besök i skogsförläggningar tillhandagå kockorna med råd och anvisningar rörande mathållning och hygien och att i erforderlig mån biträda skogsyrkesinspektören med å distriktets expedition förekommande göromål rörande här avsedda arbetsuppgifter. I konsulents arbetsuppgifter ingår även att genom matlagningskurser för skogsarbetare samt demonstrationer och föredrag bland husmödrar i skogsbygderna verka för förbättrande av mathållning, hygien och dithörande förhållanden bland skogs- och flottningsarbetare.

I sina ovannämnda petitaskrivelser har arbetarskyddsstyrelsen föreslagit uppflyttning av ifrågavarande konsulenter från 20 till 24 lönegraden. Som motiv för en sådan uppflyttning åberopar styrelsen förutom vad ovan anförts om deras arbetsuppgifter följande: »Styrelsen brukar fordra lanthushållslärlarinneexamen¹ samt viss praktik för vinnande av anställning såsom konsulent inom skogsyrkesinspektionen. Det har emellertid visat sig föreliggande svårigheter att förvärva och framför allt behålla lanthushållslärlarinnor med lämplig praktik till dessa tjänster, beroende dels på att de äro placerade på extra stat, dels på deras i förhållande till motsvarande befattningar låga lönegradsplacering. Konsulenttjänsterna inom skogsyrkesinspektionen torde i fråga om såväl kompetensfordringar som arbetets art närmast vara att jämföra med hemkonsulenttjänsterna, vilka numera äro placerade i lönegraden Ca 24. Det bör dock framhållas, att konsulenterna inom skogsyrkesinspektionen ha avsevärt större tjänstgöringsdistrikt än hemkonsulenterna och att de förras arbetsförhållanden på grund av skogsarbetarförläggningarnas belägenhet äro betydligt mera strapatsfyllda. —

¹ Examen från fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala, lanthushållslärlarinnekursen eller från lanthushållningsseminariet i Rimforsa

Då konsulenter funnits inom skogsyrkesinspektionen i mer än 10 år, böra de nu enligt styrelsens förmenande givas en fastare ställning som extra ordinarie tjänstemän.»

Belysande för dagens läge är att konsulentverksamheten, som är mycket uppskattad av såväl arbetsgivare som arbetstagare inom skogshanteringen, för närvarande på grund av personalbrist ej kan bedrivas varken inom norra eller södra skogsyrkesinspektionsdistriktet. Konsulenter i norra distriktet lämnade fr. o. m. den 9 december 1954 på egen begäran sin befattning, och någon sökande till befattningen har ej anmält sig, trots att tjänsten ledigförklarats i vanlig ordning och annonser därom varit intagna i dagspressen. Konsulenter inom skogsavdelningen och södra distriktet är för närvarande tjänstledig för uppehållande av annan högre avlönad tjänst, som erbjudits henne utan ansökan.

Framhållas må vidare att av de konsulenter, som varit anställda sedan ingången av år 1949, endast en tjänstgjort under en tid av tre år, medan de övriga slutat efter kort tids anställning och i regel på grund därav att de erhållit högre avlönade befattningar bl. a. såsom hemkonsulenter. De täta personalbytena ha givetvis medfört betydande olägenheter för konsulentverksamheten. Vidare ha såväl konsulenter som deras personalorganisation givit uttryck för missnöje med att konsulenterna alltjämt äro extra tjänstemän.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställas,

att assistenten i norra skogsyrkesinspektionsdistriktet placeras i lönegrad Ca 29 med benämning biträdande skogsyrkesinspektör, samt

att de kvinnliga konsulenter placeras i lönegrad Ce 24.

Stockholm den 26 januari 1955

Axel Jansson

Einar Persson

Jakob Grym
